

Lesplan: kleur en mengen

Groep 5 en 6

De doelen van de les van groep 3 en 4 plus:

Kennis:

De leerling kan de functie van kleuren beschrijven.

De leerling kan uitleggen dat kleuren nooit alleen zijn.

De leerling kan koude en warme kleuren onderscheiden.

De leerling kan uitleggen dat mensen in de loop der jaren bepaalde gevoelens aan kleuren hebben gekoppeld.

De leerling kan uitleggen wat een kleurnuance is.

Vaardigheid:

De leerling oefent met de techniek het mengen van verf en het maken van kleurnuances.

De leerling oefent met de techniek schilderen en weet dat je moet kunnen zien waar de haartjes van het penseel zijn om de verf te kunnen 'besturen'.

Nodig

Deze les zal ongeveer een uur duren.

-per leerling een schotel of palet met rode, gele en blauwe verf

-papier geschikt om op te schilderen 2 per leerling

-witte en zwarte verf staat klaar in de klas

-per leerling een penseel en/of kwast

-potjes of bakjes met water om de penseel te wassen

-doekjes of oude kranten om de penseel te drogen

-plek om de natte werkjes neer te leggen als ze drogen

-print het bestand [Pdf: Logo's, kleur en gevoel](#). Er staan twee afbeeldingen op 1 A3, zorg voor 1 afbeelding per leerling of tweetal

Het verhaal

De doelen staan niet op een sheet, je kunt deze wel eerst met je groep bespreken. Als je dit niet doet, kan je het erover hebben wat ze denken te gaan leren.

Bij de eerste sheet kan je de leerlingen kleuren laten opnoemen en wellicht vragen naar hun lievelingskleur.

Dan beginnen we met de functie van kleur. Je kan al verklappen dat er 4 zijn, met deftige namen. Laat de kinderen eventueel raden wat het zal zijn voordat je deze sheet opent.

1: Camouflage, kleur wordt gebruikt zodat je niet precies ziet waar iets begint of start, het onderwerp gaat op in de omgeving.

2: Esthetiek, kleur voor het mooie, dingen schoonheid geven of opvallend maken.

3: Identificatie, kleur als herkenning. Je ziet het en weet gelijk wat het is.

4: Instructie, kleur als uitleg. Over de hele wereld, ongeacht welke taal, voor een rood licht moet je stoppen. Handig en snel.

De vierde sheet bevat het kleurwiel. Vertel over de primaire kleuren (primair betekent eerste). Deze kleuren moet je kopen en kan je niet mengen. Daarna de secundaire kleuren (betekent tweede) deze maak je met de primaire kleuren.

Dan sheet vijf: kleur en gevoel. Kleuren kunnen warm en koud zijn, warme kleuren bevatten geel (zonnig) en koude kleuren bevatten blauw. Probeer de kinderen te laten beredeneren waarom rood en de middelste groen eigenlijk niet meedoen.

- > Deel de afbeelding van Logo's, kleur en gevoel uit. Laat kinderen zoeken naar hun lievelingskleur. Ga in gesprek over of ze het eens zijn met de gevoelens die bij elke kleur staan. Weten ze zelf een kleur van een logo van een bedrijf en klopt het met wat bij de kleur staat beschreven?

Sheet zes: Nog even een herhaling over verf. Vertel dat verf een soort lijm is met pigment. Pigment is de kleurstof in ontzettend fijne korreltjes, zo fijn dat je ze (gelukkig) niet ziet. Vraag naar en vertel over het verschil tussen penselen en kwasten. De vorm maakt niet uit beide zijn er in veel vormen en maten, kijk maar op de afbeelding. Een kwast is grof en heeft hele sterke (kronkelige) haren. Hier kan je niet fijn mee werken. Penselen hebben zachte fijne haren, die ook weer heel kwetsbaar zijn. Penselen zijn om netjes te schilderen en kwasten om snel en veel te schilderen.

De volgende sheet gaat over de dekking van verf. Sommige verf is transparant en andere is dekkend. Vertel over deze begrippen en dat de dekking vaak ook op tubes staat aangegeven. Een vol vierkantje betekent helemaal dekkend en een lege betekent zeer transparant.

Sheet acht t/m elf vormen het onderdeel 'kleuren zijn nooit alleen'. Een tip om deze les in te korten is om dit onderdeel een andere keer te laten zien. Het is een heel leuk en geliefd onderdeel maar ook heel geschikt om een keer los te behandelen.

Sheet negen en tien horen bij elkaar. Op sheet negen lijken de bruine vlakjes heel verschillend te zijn, sheet tien toont dat dit niet het geval is. Praat over hoe dit zou kunnen komen.

! pas op met kinderen met epilepsie bij sheet 11 !

Sheet elf toont hoe kleuren samen kunnen 'spelen'. Wil je hier meer over weten of vinden, google dan eens op optische illusie.

De laatste sheet is nummer twaalf en dit is ook de opdracht. Bespreek het woord nuance met de leerlingen. In de zwarte hokjes van geel, via groen, naar blauw zie je dat elke centimeter weer een andere kleur is. De link onder de afbeelding is een youtube filmpje van een schilder, wat hij schildert is precies de opdracht. Start met kijken vanaf 2.08 minuten, of doe het zelf voor.

De opdracht

! Zorg dat de leerlingen zien wat ze moeten gaan doen. Doe het zelf voor of toon het youtube filmpje.

! Benadruk dat de schotels/paletten met de primaire kleuren netjes moeten blijven. Het bijzondere aan deze les is juist het mengen op papier.

! Laat de leerlingen focussen op het geleidelijk laten verlopen van de kleuren, zo ontstaan de meeste kleurnuances.

1. Schilder de primaire kleuren naar elkaar toe. Deze kleuren mengen ze naar elkaar toe tot de secundaire kleur in het midden ontstaat.

2. Als een leerling stap 1 af heeft mag deze leerling een kleur kiezen om een kleurnuancebalk te schilderen. Het kind krijgt wat wit en/of zwart om zijn of haar gekozen kleur naar toe te mengen. Zoals op de laatste sheet is afgebeeld in de stippen met blauw.

3. Eventueel kunnen de leerlingen zelf een werkje schilderen. In principe kan elke leerling nu elke gewenste kleur zelf mengen.

+ Een leuke uitdaging is om kinderen de drie primaire kleuren in een soort driehoek naar elkaar toe te mengen tot er bruin in het midden ontstaat.

+ Als de kinderen bruin op hun schotel/palet mengen kan deze op het blad naar wit en/of zwart toe geschilderd worden. Zo kunnen ze oefenen met het mengen van verschillende soorten huidskleuren.

Bovenstaand de eerste opdracht:

Deze leerling heeft als tweede opdracht alle primaire kleuren naar wit toe geschilderd:

